

U S T A W A

z dnia 2016 r.

o funduszach ochrony przychodów rolniczych¹⁾

Art. 1. Ustawa reguluje tworzenie, zadania, zasady finansowania, organizację i funkcjonowanie funduszy ochrony przychodów rolniczych, zwanych dalej „funduszami”.

Art. 2. W celu ochrony przychodów producentów rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz ochrony przychodów podmiotów prowadzących działalność w zakresie chowu lub hodowli ryb, zwanych dalej „producentami rolnymi”, z prowadzonej przez nich działalności rolniczej, tworzy się:

- 1) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Wieprzowego i Końskiego;
- 2) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Wołowego, Owczego i Koziego;
- 3) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Drobiowego i Króliczego;
- 4) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Mleka Krowiego;
- 5) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych, Rzepaku, Rzepiku, Roślin Strączkowych, Kukurydzy, Ziemniaków, Buraków Cukrowych, Tytoniu i Chmielu;
- 6) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Owoców i Warzyw;
- 7) Fundusz Ochrony Przychodów Producentów Ryb.

Art. 3. 1. Wpłaty na fundusze są naliczane, w wysokości 0,2% wartości netto, od:

- 1) żywych świń, koni, bydła, owiec, kóz, drobiu i królików,
 - 2) mleka krowiego,
 - 3) zbóż, rzepaku, rzepiku, roślin strączkowych, kukurydzy, owoców i warzyw, ziemniaków, buraków cukrowych, tytoniu i chmielu,
 - 4) ryb
- będących przedmiotem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zwanych dalej „produktami rolnymi”.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Do wpłat na fundusze są obowiązane podmioty będące podatnikami podatku od towarów i usług w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 i 846), które:

- 1) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Wieprzowego i Końskiego:
 - a) skupują żywe świny lub konie, w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) prowadzą działalność gospodarczą w zakresie uboju świń lub koni;
- 2) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Wołowego, Owczego i Koziego:
 - a) skupują żywe bydło, owce lub kozy w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) prowadzą działalność gospodarczą w zakresie uboju bydła, owiec lub kóz;
- 3) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Mięsa Drobiowego i Króliczego:
 - a) skupują żywy drób lub króliki w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) prowadzą działalność gospodarczą w zakresie uboju drobiu lub królików;
- 4) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Mleka Krowiego – skupują mleko krowie w rozumieniu art. 151 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671 i 865);
- 5) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych, Rzepaku, Rzepiku, Roślin Strączkowych, Kukurydzy, Ziemniaków, Buraków Cukrowych, Tytoniu i Chmielu – skupują zboże, rzepak, rzepik, rośliny strączkowe, kukurydzę, ziemniaki, buraki cukrowe, tytoń lub chmiel, w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Owoców i Warzyw – skupują owoce lub warzywa, w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) w przypadku Funduszu Ochrony Przychodów Producentów Ryb – prowadzą działalność w zakresie chowu lub hodowli ryb.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 1–6, na podstawie faktur naliczają i pobierają wpłaty od podmiotów, które zbywają na ich rzecz produkty rolne.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 7, na podstawie faktur naliczają i przekazują wpłaty na fundusz za zbyte przez nie produkty rolne.

5. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów rolnych, o których mowa w ust. 1, od których są naliczane, pobierane, przekazywane i wpłacane wpłaty na fundusze, o których mowa w art. 2, mając na względzie zapewnienie prawidłowych wpłat na odpowiednie fundusze i biorąc pod uwagę przepisy w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług.

Art. 4. 1. Prezes Agencji Rynku Rolnego, zwanej dalej „Agencją”:

- 1) dysponuje środkami funduszy na podstawie uchwał komisji zarządzającej funduszami;
- 2) zapewnia obsługę prawną oraz techniczno-biurową funduszy oraz komisji zarządzającej funduszami;
- 3) sporządza projekty planów finansowych funduszy oraz opracowuje sprawozdania z wykonania planów finansowych funduszy;
- 4) przedstawia komisjom zarządzającym funduszy zestawienie wniosków, o których mowa w art. 15 ust. 6;
- 5) podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Agencji informacje o ustalonych przez komisje zarządzające funduszy stawkach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2;
- 6) odmawia realizacji uchwał komisji zarządzających funduszy niezgodnych z przepisami prawa.

2. Do postępowań w sprawach indywidualnych, rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

3. Przetwarzanie danych osobowych w zestawieniach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 1 pkt 3, nie narusza przepisów o ochronie danych osobowych.

Art. 5. 1. Dla każdego z funduszy tworzy się komisję zarządzającą, w której skład wchodzi 5 członków, przy czym komisja zarządzająca każdego z funduszy składa się z:

- 1) przedstawiciela ministra właściwego do spraw rynków rolnych;

- 2) przedstawiciela ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 3) członka reprezentującego izby rolnicze, wybranego przez Krajową Radę Izb Rolniczych spośród kandydatów zgłoszonych przez tę Radę;
- 4) 3 członków reprezentujących producentów rolnych właściwych ze względu na dany fundusz, wybranych przez ogólnokrajowe organizacje tych producentów spośród kandydatów zgłoszonych przez te organizacje.

2. W przypadku niedokonania wyboru kandydata na członka komisji zarządzającej funduszem przez organizacje, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rynków rolnych wybiera kandydata na członka tej komisji spośród kandydatów zgłoszonych przez te organizacje.

3. Członków komisji zarządzającej funduszem powołuje minister właściwy do spraw rynków rolnych w terminie 14 dni od dnia wyboru kandydata.

4. W skład komisji zarządzającej funduszem powołuje się osobę, która nie została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu lub za umyślne przestępstwo skarbowe.

5. Kadencja członków komisji zarządzającej funduszem trwa 4 lata, licząc od dnia ich powołania.

6. Członkowie komisji zarządzającej funduszem wykonują swoje obowiązki do dnia powołania ich następców.

7. Minister właściwy do spraw rynków rolnych odwołuje członka komisji zarządzającej funduszem:

- 1) na wniosek organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę;
- 2) w przypadku jego rezygnacji.

8. Członkostwo w komisji zarządzającej funduszem wygasa, jeżeli członek komisji zarządzającej zmarł lub został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo, o którym mowa w ust. 4. Stwierdzenia wygaśnięcia członkostwa w komisji zarządzającej w przypadku członka skazanego prawomocnym wyrokiem za przestępstwo, o którym mowa w ust. 4, dokonuje, na wniosek komisji zarządzającej funduszami, minister właściwy do spraw rynków rolnych.

9. Jeżeli członek komisji zarządzającej funduszem został odwołany albo wygasło jego członkostwo, minister właściwy do spraw rynków rolnych dokonuje w to miejsce powołania

uzupełniającego spośród kandydatów zgłoszonych przez organizację, która zgłosiła kandydaturę odwołanego członka lub członka, którego członkostwo wygasło.

10. Kadencja członka komisji zarządzającej funduszem powołanego w drodze powołania uzupełniającego upływa wraz z upływem kadencji członka, o którym mowa w ust. 7 i 8.

11. Komisja zarządzająca funduszem działa na podstawie regulaminu określającego w szczególności częstotliwość i tryb zwoływania jej posiedzeń oraz tryb podejmowania przez nią uchwał.

12. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania przez ogólnokrajowe organizacje, o których mowa w ust. 1, kandydatów na członków komisji zarządzającej funduszem oraz sposób ich wyboru, mając na względzie zapewnienie reprezentatywności tej komisji oraz powołanie do jej składu osób mających doświadczenie w danej branży.

Art. 6. 1. Do zadań komisji zarządzającej danego funduszu należy:

- 1) ustalanie wysokości środków przeznaczonych na rekompensaty na następny rok finansowy w ramach środków przewidzianych w projekcie planu finansowego danego funduszu;
- 2) ustalanie do dnia 30 kwietnia stawek procentowych rekompensat za ubiegły rok, z uwzględnieniem dostępnych środków na rekompensaty ustalonych w planie finansowym danego funduszu na dany rok, które nie mogą przekroczyć 70% utraconych przychodów;
- 3) zatwierdzanie zestawienia wniosków, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4;
- 4) zatwierdzanie planu finansowego danego funduszu;
- 5) zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu finansowego danego funduszu oraz sprawozdań z działalności funduszu;
- 6) uchwalenie regulaminu komisji zarządzającej danego funduszu.

2. Rozstrzygnięcia komisji zarządzającej danego funduszu zapadają w formie uchwał.

3. Komisja zarządzająca danego funduszu przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych:

- 1) regulamin komisji zarządzającej danego funduszu;
- 2) plan finansowy danego funduszu;
- 3) sprawozdanie z wykonania planu finansowego danego funduszu.

Art. 7. Koszty związane z realizacją przez Agencję zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1, są pokrywane ze środków funduszy i nie mogą być wyższe niż 3,5 % rocznych wpływów funduszy, o których mowa w art. 3 ust. 1.

Art. 8. 1. Podmioty określone w art. 3 ust. 2 bez wezwania obliczają kwotę należną z tytułu naliczenia wpłat na rzecz danego funduszu za okresy kwartalne i dokonują wpłat na dany fundusz, do 14. dnia miesiąca następującego po danym kwartale.

2. Jeżeli wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na rzecz danego funduszu za dany kwartał nie przekracza pięciokrotnie wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zobowiązanie to zalicza się na poczet kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na rzecz danego funduszu za kolejny kwartał. Przepis ust. 1 i art. 9 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, deklaracje określone w art. 9 składa się, jeżeli wysokość należnej kwoty z tytułu naliczenia wpłat na rzecz danego funduszu za dany kwartał i kolejne kwartały przekracza pięciokrotnie wysokość kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Do wpłat należności i podmiotów, o których mowa w art. 3, stosuje się odpowiednio przepisy działu III i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.²⁾), chyba że ustawa stanowi inaczej.

5. Uprawnienia organów podatkowych określone w ustawie, o której mowa w ust. 4, przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Agencji jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Prezesowi Agencji jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Agencji.

6. Do egzekucji należności na rzecz funduszy od podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 9.1. Podmioty określone w art. 3 ust. 2 składają Prezesowi Agencji, z wykorzystaniem formularza opracowanego i udostępnionego przez Agencję na jej stronie podmiotowej, kwartalne deklaracje o wysokości naliczonych wpłat na dany fundusz w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po danym kwartale, zawierające w szczególności określenie wartości i rodzaju produktu rolnego, od którego naliczono wpłatę.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195 i 615.

2. Kto nie przekaże deklaracji podlega karcie pieniężnej w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia, lecz nie więcej niż 10 000 zł.

3. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, Prezes Agencji.

4. Egzekucja nałożonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przy czym nie przewiduje się naliczania odsetek.

5. Kary pieniężne stanowią dochód funduszy i są wpłacane na fundusze w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się ostateczna.

Art. 10. 1. Środki finansowe funduszy są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach administrowanych przez Agencję.

2. Dochodami funduszy są:

- 1) wpłaty, o których mowa w art. 3 ust. 1;
- 2) odsetki bankowe od środków gromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, oraz z tytułu oprocentowania lokat;
- 3) dotacje z budżetu państwa stanowiące 65 % kosztów, o których mowa w art. 7 ust. 1 oraz 65 % rekompensat wypłaconych w poprzednim roku kalendarzowym;
- 4) zapisy i darowizny;
- 5) środki odzyskane na rzecz funduszy z tytułu roszczeń po wypłacie producentom rolnym rekompensat, o których mowa w art. 12 ust. 1;
- 6) inne dochody.

Art. 11. 1. Gospodarka finansowa funduszy jest prowadzona na podstawie:

- 1) zasad gospodarowania środkami funduszy;
- 2) planów finansowych funduszy.

2. W zasadach gospodarowania środkami finansowymi funduszy określa się sposób sporządzania planu finansowego, uwzględniający cele realizowane przez fundusze oraz zakres informacji dotyczących planu finansowego.

3. Plany finansowe funduszy zawierają informacje o:

- 1) stanie funduszy na początek i na koniec roku, obejmującym środki finansowe, należności i zobowiązania;
- 2) dochodach;
- 3) planowanych kwotach środków na wypłatę rekompensat, o których mowa w art. 12 ust. 1.

- 4) planowanej kwocie środków na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 7 ust. 1;
- 5) planowanej kwocie środków na sfinansowanie kosztów dochodzenia roszczeń, o których mowa w art. 16.

4. Wydatki funduszy nie mogą przekroczyć wysokości środków finansowych zgromadzonych na rachunkach, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

5. Rokiem finansowym funduszy jest rok kalendarzowy.

6. Plany finansowe funduszy są uchwalane na każdy rok finansowy, nie później niż do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok finansowy.

7. Rok finansowy funduszy jest zamykany sprawozdaniem:

- 1) z wykonania planów finansowych, sporządzonych nie później niż do ostatniego dnia drugiego miesiąca następującego po zakończeniu roku finansowego;
- 2) rzeczowym, sporządzonym nie później niż do ostatniego dnia trzeciego miesiąca następującego po zakończeniu roku finansowego.

8. Sprawozdanie rzeczowe zawiera w szczególności:

- 1) zestawienie zaplanowanych i zrealizowanych zadań;
- 2) terminy, w których zadania zostały zrealizowane;
- 3) ocenę merytoryczną zrealizowanych zadań.

9. Prezes Agencji przedkłada ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie roczne z działalności funduszy do dnia 31 maja następnego roku.

Art. 12. 1. Ze środków funduszy wypłaca się rekompensaty z tytułu:

- 1) obniżenia przychodu w gospodarstwie rolnym lub prowadzącym chów lub hodowlę ryb, lub dziale specjalnym produkcji rolnej producenta rolnego powyżej 30% w stosunku do średniego rocznego przychodu z ostatnich trzech lat albo trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, wyliczonego z uwzględnieniem otrzymanych rekompensat i odszkodowań:
 - a) jeżeli wystąpiły straty spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, których ryzyko wystąpienia nie było objęte umową ubezpieczenia i które pogarszają przejściowo warunki prowadzenia działalności rolniczej, z wyłączeniem zjawisk, o których mowa w art. 10c ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 792), lub

- b) w wyniku wprowadzenia środków związanych z zagrożeniem wystąpienia lub wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt lub chorób roślin, lub
 - c) w wyniku spadku cen produktów rolnych uzyskiwanych przez producenta rolnego, lub
 - d) w wyniku niezależnych od producenta rolnego ograniczeń w handlu międzynarodowym;
- 2) braku zapłaty za zbyte produkty rolne od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych, który stał się niewypłacalny.

2. Przy obliczaniu średniego rocznego dochodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie uwzględnia się dochodu z roku, którego dotyczy wnioski o przyznanie rekompensaty.

Art. 13. 1. Niewypłacalność podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, zachodzi gdy:

- 1) sąd upadłościowy lub restrukturyzacyjny, na podstawie przepisów prawa upadłościowego lub prawa restrukturyzacyjnego, wyda postanowienie o:
 - a) ogłoszeniu upadłości podmiotu lub wszczęciu wobec niego wtórnego postępowania upadłościowego,
 - b) otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 2–4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978, 1259, 1513, 1830 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615),
 - c) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - d) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarczy na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - e) umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli:
 - majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - wierzyciele nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania;

- 2) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na niewystarczalność aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania albo z powodu stwierdzenia definitywnego zamknięcia podmiotu z państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział lub przedstawicielstwo, o którym mowa w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej;
- 3) sąd upadłościowy, zgodnie z przepisami prawa upadłościowego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, wyda postanowienie o uznaniu orzeczenia o wszczęciu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego, wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny;
- 4) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 19), zwanego dalej „rozporządzeniem 2015/848”, orzeczenie o wszczęciu wobec podmiotu lub podmiotu zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2015/848, oraz powoła zarządcę;
- 5) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia 848/2015, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w postępowaniu krajowym:
 - a) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot zagraniczny, który stał się niewypłacalny, w ramach utworzonego oddziału lub przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- b) organ ewidencyjny, zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej, wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez podmiot działalności gospodarczej,
- c) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem do rejestru.

2. Datą niewypłacalności podmiotu jest data:

- 1) wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości lub wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a;
- 2) wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 3) wydania postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c i d;
- 4) uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e;
- 5) wydania orzeczenia przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 6) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;
- 7) wydania orzeczenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4;
- 8) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego albo wydania przez sąd upadłościowy orzeczenia o ogłoszeniu upadłości wtórnej – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5;
- 9) wydania decyzji albo data dokonania wykreślenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

Art. 14. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu, w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od daty niewypłacalności, sporządza i przekazuje Prezesowi Agencji wykaz producentów

rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne, obejmujący kwoty należności netto za zbyte produkty rolne.

2. W przypadku wykreślenia z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, będącego osobą fizyczną, która zmarła, wykaz, o którym mowa w ust. 1, sporządza i przekazuje osoba sprawująca zarząd nad majątkiem lub spadkobierca w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia stwierdzenia nabycia spadku albo sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia.

3. Jeżeli należności producentów rolnych powstały po dacie niewypłacalności podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, podmiot ten, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu, sporządza i przekazuje Prezesowi Agencji dodatkowy wykaz producentów rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne, obejmujący kwoty należności netto za zbyte produkty rolne.

4. Podmiot, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu albo spadkobierca – w przypadku, o którym mowa w ust. 2, informują producentów rolnych ujętych w wykazach, o których mowa w ust. 1 i 3, o przekazaniu tych wykazów Prezesowi Agencji, w terminie miesiąca od dnia ich przekazania.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie niewypłacalności podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, która zachodzi w przypadku wydania w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ orzeczenia, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do przedsiębiorstwa zagranicznego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, osoba upoważniona w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania podmiotu zagranicznego w oddziale albo w przedstawicielstwie:

- 1) przekazuje Prezesowi Agencji odpis tego orzeczenia, uwierzytelnione tłumaczenie orzeczenia na język polski oraz informację sporządzoną w języku polskim o istotnej treści wydanego orzeczenia, dacie jego wydania oraz oddziale lub przedstawicielstwie;
- 2) informuje producenta rolnego, któremu nie zapłacono za zbyte produkty rolne, o przekazaniu dokumentów, o których mowa w pkt 1.

Art. 15. 1. Rekompensata przysługuje producentowi rolnemu w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1.

2. Rekompensata jest przyznawana w drodze decyzji dyrektora oddziału terenowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, wydanej w terminie 30 dni od dnia uchwalenia przez komisję zarządzającą danego funduszu, stawki rekompensaty, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2.

3. Wysokość rekompensaty ustala się jako iloczyn stawki, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, i kwoty obniżenia przychodu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, lub należności netto za zbyte produkty rolne, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, dyrektor oddziału terenowego Agencji, przed przyznaniem rekompensaty:

- 1) występuje do podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, o potwierdzenie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma dyrektora oddziału terenowego Agencji, braku wypłaty z tytułu należności za zbyte produkty rolne;
- 2) wzywa podmiot, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, do potwierdzenia, zaprzeczenia bądź złożenia zastrzeżeń odnośnie zgłoszonej należności, w terminie 14 dni, pod rygorem utraty prawa do późniejszego zgłaszania wszelkich zarzutów lub zastrzeżeń.

5. W przypadku nieotrzymania w terminie potwierdzenia, o którym mowa ust. 4, dyrektor oddziału terenowego Agencji zwraca się do właściwego urzędu skarbowego o udzielenie informacji o rocznych obrotach wynikających z deklaracji o wysokości podatku od towarów i usług za wszystkie miesiące roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o przyznanie rekompensaty wnioskodawcy.

6. Rekompensatę przyznaje się na wniosek producenta rolnego.

7. Wniosek składa się do dyrektora oddziału terenowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego ze wskazaniem danego funduszu.

8. Wniosek, poza elementami określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiera:

- 1) numer producenta rolnego w krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli został nadany;
- 2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy, a w przypadku

osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;

- 3) kwotę:
 - a) obniżenia przychodów wyliczoną na podstawie prowadzonej ewidencji przychodów albo księgi rachunkowej, lub
 - b) należności netto, która nie została uregulowana przez podmiot, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, za zbyte produkty rolne;
- 4) numer rachunku bankowego wnioskodawcy.

9. Do wniosku dołącza się:

- 1) w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 – oświadczenie producenta rolnego o prowadzeniu ewidencji przychodów i rozchodów albo księgi rachunkowej oraz dokumenty potwierdzające zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 – kopie faktur, lub rachunków wystawionych zgodnie z odrębnymi przepisami lub innych dowodów potwierdzających zbycie produktów rolnych oraz kopie dokumentów potwierdzających zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 1.

10. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

11. Wniosek składa się z wykorzystaniem formularza opracowanego przez Agencję i udostępnionego na jej stronie podmiotowej, w terminie od dnia 1 lutego do dnia 31 marca roku następującego po roku, w którym:

- 1) nastąpiło obniżenie przychodu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1;
- 2) wystąpiła niewypłacalność podmiotu.

12. Rekompensatę wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 2, stała się ostateczna.

13. Do producentów rolnych składających wnioski o przyznanie rekompensaty w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu VI ustawy wymienionej w art. 8 ust. 3, w zakresie ewidencji przychodów i rozchodów oraz księgi rachunkowej, o których mowa w ust. 8 pkt 3 lit. a, z tym że uprawnienia organów

podatkowych określone w ustawie wymienionej w art. 8 ust. 3, przysługują dyrektorowi oddziału terenowego Agencji.

14. Minister właściwy do spraw rynków rolnych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów, o której mowa w ust. 8 pkt 3 lit. a, mając na względzie umożliwienie obliczenia kwoty obniżenia dochodu w gospodarstwie rolnym lub rybackim lub dziale specjalnym produkcji rolnej i biorąc pod uwagę przepisy o rachunkowości.

Art. 16. 1. Przekazanie środków finansowych funduszy na wypłatę rekompensat powoduje z mocy prawa przejście na Agencję, działającą na rzecz funduszy, roszczenia wobec majątku podmiotu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, lub roszczenia do masy upadłości o zwrot środków finansowych z tytułu wypłaconych rekompensat, do kwoty wypłaconych rekompensat.

2. Przy dochodzeniu zwrotu kwot wypłaconych producentom rolnym rekompensat do roszczeń na rzecz funduszy, kwalifikowanych do kategorii określonych w art. 342 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 233, 978, 1166, 1259, 1844, z 2016 r. poz. 615), albo art. 1025 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, albo art. 161 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące dochodzenia należności przez producentów rolnych.

3. Koszty dochodzenia roszczeń są pokrywane ze środków funduszy.

4. Agencja nie ma obowiązku uiszczania opłat, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623).

Art. 17. 1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego ustala, w drodze decyzji administracyjnej, kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków przeznaczonych na rekompensaty, o których mowa w art. 12 ust. 1.

2. Do należności, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy wymienionej w art. 8 ust. 3, z wyłączeniem przepisów dotyczących umarzania należności, odraczania płatności oraz rozkładania płatności na raty.

3. Uprawnienia organów podatkowych określone w ustawie, o której mowa w art. 8 ust. 3, przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Agencji jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Prezesowi Agencji jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Agencji.

Art. 18. Na potrzeby realizacji przez Agencję zadań w ramach funduszy są udostępniane następujące informacje:

- 1) z Krajowego Rejestru Sądowego utworzonego ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 687) – wykazy podmiotów, których przedmiot działalności został określony w art. 12 ust. 1 pkt 2, obejmujące:
 - a) nazwę lub firmę, pod którą działa podmiot,
 - b) oznaczenie formy prawnej podmiotu,
 - c) siedzibę i adres podmiotu,
 - d) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu;
- 2) z rejestru zakładów, które produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego i wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, nieobjętych urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej, utworzonego ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65) – wykazy podmiotów, których przedmiot działalności został określony w art. 12 ust. 1 pkt 2, obejmujące:
 - a) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres tego podmiotu,
 - b) w przypadku osoby fizycznej – numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli numer taki został nadany,
 - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu.

Art. 19. 1. Kto:

- 1) nie przekazuje wykazu producentów rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne, obejmującego kwoty należności netto za zbyte produkty rolne, w terminie określonym w art. 14 ust. 1 lub 2,
- 2) nie informuje producentów rolnych, ujętych w wykazach, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2, o przekazaniu tych wykazów w terminie określonym w art. 14 ust. 4

– podlega karze pieniężnej w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia, lecz nie więcej niż 10 000 zł.

2. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, Prezes Agencji.

3. Egzekucja nałożonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przy czym nie przewiduje się naliczania odsetek.

4. Kary pieniężne stanowią dochód funduszy i są wpłacane na fundusze w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się ostateczna.

Art. 20. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.³⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 47d dodaje się pkt 47e w brzmieniu:

„47e) kwoty rekompensat wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 2016 r. o funduszach ochrony przychodów rolniczych (Dz. U. poz.), z wyjątkiem kwot wypłaconych w związku z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c;”.

Art. 21. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, będących skutkiem finansowym ustawy nie przekroczy kwoty:

- 1) w 2017 r. kwoty 0 zł;
- 2) w 2018 r. kwoty 800 000 zł;
- 3) w 2019 r. kwoty 38 400 000 zł;
- 4) w 2020 r. kwoty 101 800 000 zł;
- 5) w 2021 r. kwoty 142 900 000 zł;
- 6) w 2022 r. kwoty 169 700 000 zł;
- 7) w 2023 r. kwoty 187 100 000 zł;
- 8) w 2024 r. kwoty 198 400 000 zł;
- 9) w 2025 r. kwoty 205 800 000 zł;
- 10) w 2026 r. kwoty 210 500 000 zł.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932, 1992 i 2299 oraz z 2016 r. poz. 188, 195 i 615.

2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych monitoruje przekroczenie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizm korygujący.

3. Mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2, polega na korygowaniu ustalonych przez komisje zarządzające stawek rekompensat za ubiegły rok w sposób zapewniający nie przekroczenie wydatków budżetowych w kolejnym roku ponad kwoty określone w ust. 1.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o funduszach ochrony przychodów rolniczych jest stworzenie możliwości prawnych gwarantujących producentom rolnym częściową rekompensatę z tytułu utraty przychodów z prowadzonej przez nich działalności rolniczej w przypadku znacznego ich obniżenia lub w przypadku braku możliwości uzyskania zapłaty za zbyte produkty rolne od podmiotu, który stał się niewypłacalny.

W projekcie ustawy proponuje się utworzenie funduszy ochrony przychodów rolniczych, a także uregulowanie zasad jego finansowania. Ze środków funduszy będą wypłacane rekompensaty producentom rolnym, zbywającym swoje produkty rolne, w przypadku:

- 1) obniżenia przychodu w gospodarstwie rolnym, prowadzącym chów lub hodowlę ryb lub dziale specjalnym produkcji rolnej powyżej 30 % w stosunku do średniego rocznego przychodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, przy czym przy obliczaniu średniego rocznego przychodu nie będzie uwzględniany przychód z roku, którego dotyczy wniosek o przyznanie rekompensaty; spadek przychodów skutkujący wypłatą rekompensat z funduszy może być spowodowany:
 - a) skutkami wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, których ryzyko wystąpienia nie obejmuje ubezpieczenie obowiązkowe na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 792), tj. spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne i które pogarszają warunki prowadzenia działalności rolniczej,
 - b) w wyniku wprowadzenia środków związanych z zagrożeniem wystąpienia lub wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt lub chorób roślin,
 - c) w wyniku spadku cen produktów rolnych uzyskiwanych przez producenta rolnego,
 - d) w wyniku wystąpienia niezależnych od producentów rolnych ograniczeń w handlu międzynarodowym,
- 2) braku zapłaty od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych za zbyte produkty rolne.

Według Spisu Rolnego z 2010 r. liczba gospodarstw rolnych w Polsce wynosi 2.278.000, w tym gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha – 1.583.000. Natomiast powierzchnia upraw rolnych wynosiła 13.976 tys. ha, w tym zasiewy i sady – 10 510 tys. ha oraz trwałe użytki zielone – 3 141 tys. ha. Pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich wynosi: bydła – 5 761 tys. szt. (6 282 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013 r.), świń – 15 278 tys. szt. (12 749 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013r.), owiec – 268 tys. szt.(237 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013r.), koni – 264 tys. szt., kóz – 117 tys. szt. (37 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013 r.), królików – 632 tys. szt. oraz drobiu – 176 488 tys. szt.

Znaczący spadek przychodów następuje na skutek ograniczeń w działalności rolniczej wprowadzonych w ramach działań podejmowanych w związku z zagrożeniem wystąpienia lub wystąpieniem chorób roślin i zwierząt. Przykładem tego może być notyfikowany w roku 2014 w Komisji Europejskiej oraz zgłoszony do organizacji międzynarodowych przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików w Polsce. Na określonych obszarach wprowadzone zostały zakazy i nakazy mające na celu m.in. zabezpieczenie znajdujących się na tych obszarach gospodarstw utrzymujących świnie przed rozprzestrzenianiem się wirusa ASF, których skutkiem są straty ekonomiczne w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, w których prowadzi się produkcję zwierzęcą.

Czynnikiem znaczących spadków przychodów producentów rolnych są spadki cen rynkowych produktów rolnych. Obserwowany brak powiązań producentów rolnych z giełdami rynkowymi uniemożliwia ubezpieczenie transakcji, a tym samym praktycznie uniemożliwia zabezpieczenie się rolników od wystąpienia ryzyka spadku cen produktów rolnych.

Dla producenta rolnego o ryzyku cen w danym czasie przede wszystkim będzie przesądzała zmienność cen skupu przy danych cenach płaconych za nabywane nakłady. Producent rolny nie decyduje bowiem o wysokości cen skupu swoich produktów rolnych. Ceny nie wynikają z kosztów produkcji lecz są cenami równowagi rynkowej co oznacza, iż to producent rolny musi dostosować koszty do cen. Naturą rynku rolnego jest zmienność i wahania cen oraz zmienność podaży i popytu. Niektóre zmienności i wahania cen są uwarunkowane sezonowo, przyrodniczym charakterem (w wyniku wystąpienia nieprzewidywanych zjawisk) albo też koniunkturalnie.

Kolejną przyczyną obniżenia przychodów producentów rolnych może być również nieregulowanie należności przez podmioty skupujące produkty rolne.

Zawarte w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710) przepisy, zgodnie z którymi zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za miesiąc, w którym dokonano zapłaty pod warunkiem, że:

- 1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną,
- 2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego nie później niż 14. dnia, licząc od dnia zakupu, z wyjątkiem przypadku gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności,
- 3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty

– to regulacje, które nie gwarantują jednak uzyskania zapłaty przez producentów rolnych za sprzedane produkty rolne w sytuacji trudności finansowych odbiorców i ich niewypłacalności. Odzyskanie należności za sprzedane produkty rolne nie zawsze jest także możliwe w wyniku postępowania upadłościowego prowadzonego w trybie przepisów Prawa upadłościowego, pomimo, iż w świetle tych przepisów należności rolników z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego należą do drugiej kategorii należności podlegających zaspokojeniu z funduszków masy upadłościowej.

Zatem zachodzi potrzeba wprowadzenia rozwiązań systemowych umożliwiających producentom rolnym uzyskanie w sytuacjach kryzysowych, przed wystąpieniem których nie mogą wykupić polisy ubezpieczeniowej, rekompensat do 70 % utraconych przychodów w celu kontynuowania przez nich produkcji rolnej, spłaty ciążących na nich zobowiązań lub kredytów oraz na zaspokojenie bieżących potrzeb życiowych rodziny.

Fundusze będące wyodrębnionymi rachunkami bankowymi administrowanymi przez Agencję Rynku Rolnego (ARR), osobno rozliczanymi dla każdego funduszu.

Do dysponowania środkami funduszy będzie ustawowo upoważniony Prezes ARR na podstawie uchwał komisji zarządzających danym funduszem. Prezes ARR będzie również zapewniał obsługę prawną oraz techniczno-biurową funduszy i komisji zarządzających, sporządzał projekty planów finansowych funduszy oraz sprawozdań z działalności funduszy, a także będzie podawał do publicznej wiadomości wysokość stawki procentowej

rekompensat. Koszty związane z realizacją zadań przez ARR będą pokrywane ze środków funduszy.

Do wpłat na odpowiednie fundusze w wysokości 0,2% wartości netto nabywanych produktów rolnych obowiązane będą podmioty skupujące produkty rolne w celu ich przetworzenia lub odsprzedaży, przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie uboju zwierząt gospodarskich, podmioty prowadzące działalność w zakresie w zakresie chowu lub hodowli ryb. Podmioty te będą dokonywały wpłat na odpowiedni fundusz wyliczonych na podstawie faktur nie później niż w do 14. dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym wystawiona została faktura. Jednakże w przypadku, gdy wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na dany fundusz za dany kwartał nie przekroczy pięciokrotnej wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tj. kwoty 58 zł, wówczas kwota ta zostanie przekazana łącznie z kolejną wpłatą. Podmioty prowadzące działalność w zakresie skupu, uboju oraz przetwórstwa produktów rolnych, podmioty prowadzące działalność w zakresie chowu lub hodowli ryb będą przekazywać ARR pisemne kwartalne deklaracje zawierające informację o wysokości naliczonych wpłat zawierające w szczególności określenie wartości i rodzaju produktu rolnego, od którego naliczono wpłaty na rzecz danego funduszu.

Podmioty prowadzące działalność w zakresie skupu, uboju, przetwórstwa produktów rolnych, połowu oraz chowu lub hodowli ryb deklaracje będą składać do 20. dnia miesiąca po upływie danego kwartału. Zgodnie z Ordynacją podatkową, jeżeli podmiot sam określa wysokość zobowiązania to powinien wykazać te dane w deklaracji. Podmiot, składając deklarację jest na podstawie danych zawartych w deklaracji rejestrowany w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez ARR. Po dokonaniu rejestracji przedsiębiorcy automatycznie w systemie księgowym tworzone jest jego konto rozliczeniowe. A zatem dane pochodzące z deklaracji i wpłat na rachunek będą podstawą do prowadzenia rozliczeń podmiotu, w tym określania zaległości podmiotu względem danego funduszu.

O rekompensatę ze środków danego funduszu producent rolny będzie mógł się ubiegać w razie niemożności zaspokojenia należności za zbyte produkty rolne przez podmiot, który jest niewypłacalny, tj. gdy:

- 1) sąd upadłościowy lub restrukturyzacyjny, na podstawie przepisów Prawa upadłościowego lub Prawa restrukturyzacyjnego, wyda postanowienie o:

- a) ogłoszeniu upadłości podmiotu lub wszczęciu wobec niego wtórnego postępowania upadłościowego,
 - b) otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 2–4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978, z późn. zm.),
 - c) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - d) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarczy na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - e) umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli:
 - majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - wierzyciele nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania,
- 2) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na niewystarczalność aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania albo z powodu stwierdzenia definitywnego zamknięcia podmiotu z państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział lub przedstawicielstwo, o którym mowa w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej,
- 3) sąd upadłościowy, zgodnie z przepisami prawa upadłościowego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, wyda postanowienie o uznaniu orzeczenia o wszczęciu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego, wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny,

- 4) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 19), zwanego dalej „rozporządzeniem 2015/848”, orzeczenie o wszczęciu wobec podmiotu lub podmiotu zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 pkt. 4 rozporządzenia 2015/848, oraz powoła zarządcę,
- 5) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia 848/2015, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w postępowaniu krajowym:
 - a) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot zagraniczny, który stał się niewypłacalny, w ramach utworzonego oddziału lub przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) organ ewidencyjny, zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej, wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez podmiot działalności gospodarczej,
 - c) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem do rejestru.

Producentowi rolnemu zostanie wypłacona rekompensata stanowiąca nie więcej niż 70% kwoty obniżenia przychodu lub należności netto za zbyte produkty rolne, wynikająca z załączonych faktur, rachunków wystawionych zgodnie z odrębnymi przepisami lub innych dowodów potwierdzających zbycie, która nie została uregulowana przez podmiot, który jest niewypłacalny, przy czym stawka rekompensaty zostanie ustalona przez komisję zarządzającą danym funduszem w zależności od dostępnych środków w planie finansowym danego funduszu. Obniżenie przychodu wynikać będzie z prowadzonej ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie rolnym lub pełnej rachunkowości. Przy ustalaniu przychodu uwzględniane będą otrzymane rekompensaty i odszkodowania.

Dyrektor oddziału terenowego ARR przed przyznaniem rekompensaty ze środków danego funduszu wystąpi do podmiotu, który jest niewypłacalny, o potwierdzenie braku wypłaty z tytułu należności za zbyte produkty rolne. W przypadku braku odpowiedzi od podmiotu, który jest niewypłacalny, dyrektor oddziału terenowego ARR zwróci się do właściwego urzędu skarbowego o udzielenie informacji o rocznych obrotach wynikających z deklaracji o wysokości podatku od towarów i usług za wszystkie miesiące roku poprzedzającego rok złożenia wniosku.

Wniosek o rekompensatę producenci rolni będą składali do dyrektora oddziału terenowego ARR właściwego ze względu na siedzibę producenta rolnego.

Wniosek producenta rolnego powinien zawierać w szczególności imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres producenta rolnego, numer producenta rolnego w krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeśli został nadany, numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, numer rachunku bankowego oraz kwotę:

- 1) obniżenia przychodu na skutek spadku cen, wprowadzenia ograniczeń związanych z chorobami zwierząt lub roślin lub nieubezpieczonych zjawisk atmosferycznych, wyliczonego na podstawie prowadzonej ewidencji przychodów i rozchodów albo księgi rachunkowej z roku, w którym wystąpił spadek dochodu z produkcji rolnej oraz z trzech poprzednich lat obrotowych lub trzech lat wybranych z pięciu, jeżeli producent rolny zdecyduje się do przyjęcia średniego dochodu z trzech lat z okresu pięcioletniego po wyłączeniu wartości najwyższej i najniższej,
- 2) należności netto, która nie została uregulowana przez podmiot, który jest niewypłacalny, za zbyte produkty rolne wraz z fakturami lub ich kopiami, które nie zostały zrealizowane.

Rekompensata będzie przysługiwała producentowi rolnemu, który złoży oświadczenie potwierdzające prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów albo księgi rachunkowej lub udokumentuje zbycie produktów rolnych fakturą, rachunkiem wystawionym zgodnie z odrębnymi przepisami, lub innym dowodem potwierdzającym zbycie. Ponadto do wniosku producenci rolni będą zobowiązani dołączyć dokumenty potwierdzające m.in. wystąpienie

niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, lub zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 1 projektu ustawy. A zatem w wystarczającym stopniu będą one potwierdzały przyczynę obniżenia przychodów lub brak zapłaty za zbyte produkty rolne.

Wniosek o rekompensatę producenci rolni będą składali od dnia 1 lutego do dnia 31 marca roku następującego po roku, w którym nastąpiło obniżenie przychodów o więcej niż 30% w stosunku do średniego przychodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat z okresu pięciu ostatnich lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej albo ustalona została data niewypłacalności podmiotu. Wskaźnik dotyczący poziomu obniżenia przychodu obliczany będzie jako iloraz kwoty obniżenia przychodu i kwoty średniego przychodu z ostatnich trzech lat albo trzech lat z okresu pięciu ostatnich lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, przy czym średni roczny przychód będzie wyliczany na podstawie danych dotyczących trzech ostatnich lat albo trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat poprzedzających rok, za który producent rolny ubiega się o rekompensatę. Podobne rozwiązania są stosowane w przypadku dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne udzielanych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.).

W przypadku braku zapłaty za produkty rolne proponuje się, aby datą niewypłacalności podmiotu była odpowiednio data wydania postanowienia sądu upadłościowego lub restrukturyzacyjnego o ogłoszeniu upadłości podmiotu lub wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego, data wydania postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, data wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, data postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego, data wydania przez organ sądowy lub inny organ państwa członkowskiego UE lub państwa członkowskiego EFTA orzeczenia, data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego, data wydania orzeczenia przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego albo data wydania przez sąd upadłościowy orzeczenia o ogłoszeniu upadłości wtórnej.

Ponadto niewypłacalność podmiotu zachodziłaby także, gdy w postępowaniu krajowym w razie niezaspokojenia przez podmiot roszczeń z powodu braku środków finansowych:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot zagraniczny, który jest niewypłacalny, w ramach utworzonego oddziału lub przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data wydania decyzji,
- 2) zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez podmiot działalności gospodarczej – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data dokonania wykreślenia,
- 3) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot, który jest niewypłacalny, działalności objętej wpisem do rejestru – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data wydania decyzji.

W terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od daty niewypłacalności podmiotu – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu będzie sporządzać i składać Prezesowi ARR wykaz producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne w celu wypłaty środków. Jeżeli z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej nastąpi wykreślenie podmiotu będącego osobą fizyczną, która zmarła – do sporządzenia i złożenia dyrektorowi oddziału terenowego ARR wykazu producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne zobowiązana będzie osoba sprawująca zarząd nad majątkiem lub spadkobierca. Jednocześnie podmiot, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu będzie obowiązana do powiadomienia producentów rolnych wykazanych w wykazie o niewypłacalności podmiotu.

Jeżeli należności na rzecz producentów rolnych powstaną po dacie niewypłacalności podmiotu, który jest niewypłacalny – podmiot ten, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu obowiązana będzie do sporządzenia i złożenia Prezesowi ARR wykazu uzupełniającego producentów rolnych wraz z kwotami netto należności za sprzedane produkty rolne.

W przypadku nieprzekazania przez podmiot, który jest niewypłacalny, syndyka, lub inną osobę sprawującą zarząd nad majątkiem podmiotu wykazu producentów rolnych dyrektorowi oddziału terenowego ARR oraz niepowiadomienia producentów rolnych – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu obowiązana będzie do zapłaty na poczet danego funduszu kary pieniężnej ustalonej w wysokości uzależnionej od okresu opóźnienia, jednak nie wyższej niż 10 000 zł. Kara, stanowiąca dochód danego funduszu, będzie nakładana decyzją Prezesa ARR. Do jej egzekucji będą miały zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W przypadku wydania w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ lub sąd zagraniczny orzeczenia dotyczącego nie wszczęcia postępowania upadłościowego z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny – osoba upoważniona w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny w oddziale lub przedstawicielstwie będzie zobowiązana do przekazania Prezesowi ARR odpisu tego orzeczenia, uwierzytelnionego tłumaczenia orzeczenia na język polski oraz informacji sporządzonej w języku polskim, w szczególności o istotnej treści wydanego orzeczenia i dacie jego wydania. Równocześnie osoba upoważniona będzie zobowiązana do powiadomienia producenta rolnego o przekazaniu tych dokumentów. Z uwagi na cel wypłacania rekompensat, nie będą one podlegały zajęciu na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Natomiast, jeżeli środki te znajdują się na rachunku rolnika nie będą już podlegały takiej ochronie.

Wypłata środków z funduszy na rzecz producentów rolnych z tytułu braku zapłaty za dostarczone produkty rolne będzie powodować z mocy prawa przejście na ARR, działającą na rzecz danego funduszu, roszczenia wobec majątku podmiotu, który jest niewypłacalny lub roszczenia do masy upadłości w zakresie kwoty rekompensaty wypłaconej producentowi rolnemu. Roszczenie to dotyczyć będzie tylko kwoty wypłaconej rekompensaty. Koszty związane z odzyskiwaniem środków z tytułu wypłaconych rekompensat na rzecz danego funduszu pokrywane będą ze środków tego funduszu. Do dochodzenia roszczeń z tytułu wypłaconych środków z funduszu stosować się będzie odpowiednie przepisy dotyczące

dochodzenia należności przez producentów rolnych. Należności te, jak i środki finansowe danego funduszu będą ujmowane w księgach ARR, jednakże nie będą środkami publicznymi będą prezentowane pozabilansowo.

Prezes ARR będzie przedkładał ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdania roczne z działalności funduszy do dnia 31 maja następnego roku.

Dochodami funduszu będą:

- 1) wpłaty z tytułu zbytych przez producentów rolnych produktów rolnych w wysokości 0,2% wartości netto tych produktów,
- 2) odsetki bankowe od środków funduszy gromadzonych na rachunkach bankowych oraz z tytułu oprocentowania lokat,
- 3) zapisy i darowizny,
- 4) 65 % kwot wypłaconych w poprzednim roku kalendarzowym rekompensat producentom rolnych i 65 % kosztów obsługi funduszy przez ARR,
- 5) inne dochody,
- 6) środki odzyskane na rzecz danego funduszu z tytułu roszczeń po wypłacie producentom rolnym rekompensat.

Gospodarka finansowa funduszy będzie prowadzona na podstawie zasad gospodarowania środkami funduszy oraz planów finansowych funduszy, zawierających informacje o stanie środków na początek i koniec roku (obejmującego środki finansowe, należności). W zasadach gospodarowania środkami finansowymi funduszy zostanie określony sposób sporządzania planu finansowego uwzględniający cele realizowane przez dany fundusz oraz zakres informacji dotyczących planu finansowego danego funduszu. Natomiast plan finansowy danego funduszu będzie zawierał informacje o stanie tego funduszu na początek i na koniec roku, obejmującym środki finansowe, należności i zobowiązania, planowaną kwotę środków na wypłatę rekompensat, planowaną kwotę środków na sfinansowanie kosztów dochodzenia roszczeń z tytułu wypłaconych rekompensat. Wydatki danego funduszu nie będą mogły przekroczyć kwoty środków funduszu zgromadzonych na rachunku bankowym. Po trzech latach funkcjonowania funduszy zostanie dokonana analiza w zakresie możliwości zmniejszenia poziomu wpłat na rzecz danego funduszu.

W związku z realizacją przez ARR zadań w zakresie dysponowania środkami funduszy proponuje się ustalenie kosztów realizacji tych zadań w wysokości nie większej niż 3,5% rocznych wpływów na rzecz danego funduszu. Środki na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań przez ARR będą określone w planach finansowych funduszy na dany rok i w przypadku niewykorzystania przez ARR w całości w danym roku tych środków będą one mogły być wykorzystane w kolejnych latach w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

Mając na uwadze, iż przychody z produkcji rolnej nie są objęte podatkiem dochodowym, a także iż celem rekompensat jest zapewnienie kontynuowania działalności rolniczej i mają one podobny charakter jak odszkodowania za straty spowodowane z przyczyn niezależnych od rolników, proponuje się zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych kwot wypłaconych rekompensat na podstawie projektowanej ustawy.

Projekt ustawy zakłada możliwość refundacji z budżetu państwa kwoty stanowiącej 65 % kwot wypłaconych w poprzednim roku kalendarzowym rekompensat producentom rolnych i 65 % kosztów obsługi funduszy przez ARR. Z tego powodu zostanie przedstawiony do notyfikacji Komisji Europejskiej jako program pomocy państwa w rolnictwie i rybołówstwie.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD84.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces legislacyjny.

Opracowano:
w Departamencie Finansów:

AKCEPTOWAŁ:

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawy o funduszach ochrony przychodów rolniczych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Aleksandra Szelągowska, Dyrektor Departamentu Finansów, tel. 22 623 17 64, 22 623 20 21, aleksandra.szelaowska@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2016.07.18</p> <p>Źródło: Nr w wykazie prac UD84</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Jaki problem jest rozwiązywany?

Istniejące obecnie uregulowania nie gwarantują wsparcia producentom rolnym, którzy utracili przychody z produkcji rolniczej. Znaczący spadek przychodów rolniczych następuje na skutek spadków plonów po wystąpieniu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, spadkach cen rynkowych produktów rolnych, ograniczeń w produkcji rolnej wprowadzonych w ramach działań zapobiegającym wystąpieniu lub rozszerzeniu chorób roślin i zwierząt, a także nieregulowanie przez podmioty skupujące produkty rolne należności. Zachodzi pilna potrzeba wprowadzenia rozwiązań systemowych umożliwiających producentom rolnym uzyskanie w sytuacjach głębokich spadków przychodów, tj. ryzyka, od których nie można wykupić polisy ubezpieczeniowej, rekompensat w wysokości do 70 % utraconych przychodów w celu kontynuowania przez nich produkcji rolnej, spłaty ciężących na nich zobowiązań lub kredytów oraz na zaspokojenie bieżących potrzeb życiowych rodziny.

Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektowanej ustawy jest prawne uregulowanie utworzenia przez producentów rolnych sprzedających produkty rolne funduszy ochrony przychodów rolniczych, z którego będą wypłacane rekompensaty producentom rolnym sprzedającym swoje produkty rolne w przypadku:

- spadku przychodów w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej o co najmniej 30% w stosunku do średniego rocznego przychodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej lub
- braku zapłaty od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa za sprzedane produkty rolne.

W projekcie ustawy proponuje się uregulowanie utworzenia, zasad finansowania, funkcjonowania funduszy, oraz zakresu i trybu finansowania wypłacana producentom rolnym rekompensat. Proponuje się, aby środki funduszy były gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych administrowanych przez Agencję Rynku Rolnego, odrębnych dla danego funduszu.

Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Działania w zakresie ochrony dochodów rolniczych są podejmowane w wielu państwach, w których zakres interwencjonizmu finansowego w rolnictwie jest stopniowo ograniczany. Rozwiązania w zakresie ubezpieczeń dochodów rolniczych są najbardziej rozwinięte w Kanadzie, występują także w Nowej Zelandii i Australii, a w formie pilotażowej funkcjonują w USA. W niektórych krajach ubezpieczenia są subsydiowane ze środków publicznych przy zróżnicowanej wielkości wsparcia finansowego z budżetów krajowych. Największy poziom subsydiowania występuje w Portugalii (68%) i we Włoszech (67%). Natomiast w Belgii, Bułgarii, Danii, Estonii, Finlandii, Niemczech, Irlandii, Holandii, Szwecji, Wielkiej

JST													
pozostałe jednostki (
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0	0	-0,8	-38,4	-101,8	-142,9	-169,7	-187,1	-198,4	-205,8	-210,5	-1.255,4	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	0	0	-0,8	-38,4	-101,8	-142,9	-169,7	-187,1	-198,4	-205,8	-210,5	-1.255,4	
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zgodnie z projektowaną ustawą dotacje z budżetu państwa nie mogą przekroczyć 65 % kosztów administracyjnych oraz 65 % rekompensat wypłaconych w poprzednim roku kalendarzowym. Przy czym wysokość ponoszonych kosztów administracyjnych nie może przekroczyć 2% rocznych wpływów funduszy.</p> <p>Wpłaty na fundusze będą naliczane, w wysokości 0,2 % wartości netto żywych świń, bydła, koni, owiec, kóz, królików, drobiu, zbóż, rzepaku, rzepiku, roślin strączkowych, kukurydzy, owoców, warzyw, ziemniaków, buraków cukrowych, tytoniu, chmielu, mleka i ryb będących przedmiotem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Wysokość wpłat na fundusze określono przyjmując wysokość czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na poziomie w pierwszym roku 25% i 50% w kolejnych latach fakturowanego skupu produktów rolnych w 2014 r. wg danych GUS.</p> <p>Zgodnie z projektowanymi przepisami wysokość rekompensaty będzie ustalana do wysokości nieprzekraczającej dostępnych środków na rekompensaty ustalonych w planie finansowym danego funduszu na dany rok.</p> <p>Uwzględniając powyższe wysokości wypłaty rekompensat określono na poziomie maksymalnych dostępnych środków, tj. wpłaty od producentów rolnych plus dotacje z budżetu państwa na poziomie 65% wypłat rekompensat za poprzedni rok.</p>												
Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian				0	1	2	3	4	10	Łącznie (0-10)			
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw-producentów rolni			0	-59,1	-60,3	36,0	99,4	208,2	1.116,4			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa												

	domowe						
W ujęciu niepieniężny m	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, producenci rolni	uzyskanie rekompensaty w przypadku spadku przychodów powyżej 30% średniej rocznej produkcji z przyczyn niezależnych od producenta rolnego lub w przypadku nieotrzymania zapłaty za sprzedane produkty rolne z powodu niewypłacalności podmiotu zajmującego się skupem lub przetwórstwem produktów rolnych					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	.					
Niemierzalne		Umożliwienie kontynuowania produkcji rolnej					
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wpływ projektowanych rozwiązań w ujęciu finansowym wskazany został jako saldo wpłat producentów rolnych na fundusze i wypłat pomocy z funduszy dla producentów rolnych.					
Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu							
☒ nie dotyczy							
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
Komentarz: Podmioty skupujące produkty rolne, w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzące działalność gospodarczą w zakresie uboju świń, bydła, koni, owiec, kóz, królików lub drobiu będą zobowiązane do naliczania na podstawie faktur i pobierania wpłaty od podmiotów, które zbywają na ich rzecz produkty rolne. Podmioty prowadzące działalność w zakresie wwozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów rolnych będą zobowiązane na podstawie faktur do naliczania i przekazywania wpłat na dane fundusze za wwieszone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty rolne. Natomiast podmioty prowadzące działalność w zakresie chowu lub hodowli ryb na podstawie faktur będą naliczać i przekazywać wpłaty na funduszu za zbyte ryby. Powyższe podmioty będą zobowiązane do składania Prezesowi Agencji Rynku Rolnego kwartalnych deklaracji zawierających informację o wysokości naliczonych wpłat na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.							
Wpływ na rynek pracy							
Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie.							
Wpływ na pozostałe obszary							

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy powinno wpłynąć na stabilizację przychodów uzyskiwanych przez producentów rolnych z prowadzonej działalności w zakresie produkcji rolnej.	
Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
<p>Rekompensaty będą wypłacane począwszy od 2018 r. na podstawie składanych przez producentów rolnych wniosków od dnia 1 lutego do dnia 31 marca roku następującego po roku w którym nastąpiło obniżenie przychodów o więcej niż 30% w stosunku do średniego przychodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat z okresu pięciu ostatnich lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższe lub ustalona została data niewypłacalności podmiotu.</p> <p>Niezależnie od powyższego po wejściu w życie ustawy przygotowane zostaną akty wykonawcze do tej ustawy.</p>		
W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Ewaluacja efektów będzie następowała corocznie na podstawie przedkładanych przez Prezesa ARR dnia 31 maja, sprawozdań z działalności funduszy. Pierwsza ocena będzie dokonana rok po wdrożeniu ustawy. Miernikiem będzie liczba producentów rolnych, którym udzielono rekompensat ze środków funduszy oraz wartość wypłaconych rekompensat</p>		
Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		